

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, imitit nedelje in praznika, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leta 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele veliko več, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za oznanila plačuje se od štiritopne petiti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. Telefon št. 3-4.

Sprava na Kranjskem.

XII.

Dovolj naj se tudi meni beseda o spravi obeh slovenskih strank na Kranjskem, čeravno sem o tej stvari že govoril na shodu dne 26. decembra 1896 v Postojni in tam označil svoje stališče. Da sem prijatelj sprave, to izhaja iz mojih besed nedvomno, in prijatelj ji ostanem, naj se stvari zasude kakorkoli. Veselilo me je videti, da so spravi naklonjeni tudi postojnski volilci, mej katerimi se nahaja mnogo razsodnih in politično zrelih mož, in da so to naklonjenost izrazili v posebni in soglasno sprejeti resoluciji, ki je bila svoj čas objavljena.

Vprašanje sprave je sedaj v obeh deželno-aborakih klubih, potem ko so se o njem v glavnih potezah razgovarjali odposlanci klubov.

Prepričan sem bil in sem še, da spravi stoji na poti marsikake težave, ter da se sprava, če hoče biti trajna, nikakor ne da naglo dognati. Razpor se je tako globoko zajedel v naše javne razmere, da se morejo rane, katere jim je zasekal, le polagoma zaceliti. Zato bi svetoval, naj se ne doma na Kranjskem, ne izven Kranjske ne priganja toliko. Najslabše sredstvo v prilog spravi pa je sumničenje strank ali posameznih v poštev prihajajočih oseb, da niso za spravo. Če se bodeta sedaj, ko zopet prične zasedanje deželnega zbora, oba kluba o spravi posvetovati, naj jih nikar ne moti, kar se je dosedaj pisalo o tem vprašanju. Otvorila se je v „Slovenskem Narodu“ nekaka javna razprava. Obžalujem, da prvi glas, ki je prišel iz občinstva, je bil tako nesrečen. Take reči smo čitali, ko je stalo žito nemškega psevdoliberalizma v najlepšem cvetju. Odkar so temu perute postrizene, se nam tudi od te strani ne ponuja več taka politična hrana. — Sicer pa sem z veseljem pozdravil poziv, da se oglašajo občinstvo s svojo sodbo, ker poleg mnenj, ki se izražajo poslanca na volilnih shodih, je to najboljše način, poizvedeti občno mnenje. Da vsakršni shodi ne ustrezajo temu, utegne se mi tudi pritrditi. Vzemimo stranke v Ljubljani. Vsaka si bode preskrbela tak sklep na shodu, kakor ga hoče njeno vodstvo. V tem slučaju bi bilo krajše, da stopijo voditelji skupaj in se izjavijo. Poslanci so pa že mandatari večine vsak svojega političnega okraja, — če ti ne drže rok križem, ampak poizvedo kakor si boji mnenje svojih volilcev, tedaj imamo precej zanesljivo mnenje pred seboj. Ni dvojbe toraj, da so poslanci opravičeni sklepati spravo, če treba s pridržkom, da jo potem ratificirajo volilci. To v obče.

Kako daleč smo pa še s spravo? Državni poslanci kranjski so izrazili željo po spravi. Istotako so storiili odposlanci obeh deželno-aborakih klubov. Vrh tega se je prijavilo v „Slovenskem Narodu“ nekoliko glasov iz občinstva za, nekoliko proti spravi. „Slovenec“, glasilo druge stranke, ni prinesel nikakih glasov iz občinstva. Soditi moramo po tem, da cela katoliško narodna stranka soglašala s postopanjem in izjavami svojih voditeljev. To je za pogajanje važna okoliščina. Pri narodni stranki so težave, pri katoliško narodni jih ni. Težave naj se prijavijo kjerkoli, je treba odstraniti, če se hoče trajno spravo dognati. Glede na mojo, tolikrat izkazano prijaznost spravi, naj se mi ne očitata, da hočem v naslednjem rekrimirati ali sumničiti. Jaz samo dejstva registriram. Jedna težava pri občinstvu narodne stranke je ta, da katoliško narodna stranka morda zato tako hrepeni po spravi, ker je v deželnem zboru, vzlic svoji numerični ve-

čini proti narodni stranki, brez odločilnega upljava. V tem oziru je treba znati sledeče. Katoliško narodna stranka ne želi samo kakega zblizanja obeh klubov, ona marveč hoče spojenje v jeden klub. Da ni za majoriziranje v tem jedinstvenem klubu, hoče dokazati s tem, — upam, da se mi ne bode očitalo, da na nedopusten način izdajam zaupnosti, — da sprejme za načelnika skupnemu klubu, kogar koli imenuje narodni klub. — Pomislek na narodni strani je s tem precej oslavljen. Če se vpošteva vpliv klubovega načelnika z reprezentacijo kluba na zunaj in na klubovo postopanje sploh, vrhu tega pa še to, da bodo v klubovih razpravah veljavo imeli razlogi in ne slepo strankarsko stališče, bi bilo poslanec narodne stranke precej olajšano stališče v skupnem klubu.

Drugi pomislek tiči nekoliko globeje in je težavnejše ga izpodbiti. Katoliško narodna stranka že dolgo obstoji, a v najmogočnejšem blišču se je pokazala ob katoliškem shodu l. 1892. Tistikrat se še ni nazivala katoliško narodna stranka, a na imenu ni ležala. Konstatujem — in še jedenkrat ponavljam, ne rekrimiram — da z ozirom na katoliški shod in to, kar mu je sledilo je narodna stranka na svojem zaupnem shodu dne 29. novembra 1894 sklenila naslednjo resolucijo:

„Konstatuje in obžaluje se, da se je deloma osobito na Kranjskem zapustil slovenski narodni program, a ustvaril drug program, v katerem se slovenska narodnost ne nahaja kot smoter in kateri daje potuho popustljivosti in brezbriznosti v narodnih vprašanjih, kakor osobito na obžalovanja vreden način dokazuje od slovenskega deželnega odbora kranjskega izdana in od one strani odobravana prepoved samoslovenskih uličnih napisov v Ljubljani.“

Ta resolucija kaže stanje razmer, kakršne so bile tedaj, ko se je sklenila. V deželnem odboru so členu katoliško narodne stranke in nemški zastopnik glasovali za to, da se ustavi nadaljno nabijanje samoslovenskih uličnih napisov.

Narodno stranko toraj skrbi to, da bi bilo mogoče, da se katoliško narodna stranka združi z Nemci kakor je to že bilo, če se narodna stranka od njih odloči. Da bi se to precej zgodilo, na to nikdo ne misli, — ali kako se zavarovati, da se to sploh in kadarsihodi ne zgodi? To je gotovo, da so po združenju Slovencev Nemci v stran postavljeni in gotovo, da si bodo le-ti vedno prizadevali, združiti se z jedno ali drugo narodnih strank, samo da pridejo zopet do veljave. Proti tej evantualiteti pač ni drugega jamstva, kakor formalna, s podpisi vseh poslancev podkrepljena zaveza, seveda najprej za dobo mandata, da se zvezi z Nemci odrečejo. Dalje da slovenski poslanci, če se ne zjedinijo v kakem vprašanju, to vprašanje nerešeno pusté, ter da ne sme s tem nezadovoljni del poslancev, če prav bi bil v večini, s pomočjo Nemcev istega vprašanja dognati.

To sta poglobitvena pomisleka narodne stranke proti spravi, katero pa narodna stranka ravno tako želi, kakor katoliško narodna, ker glede tega uvažuje vse one silne in predobro znane okoliščine, iz katerih je nujno želeli sprave.

Ker ne dvomim o dobrih namenih katoliško narodne stranke in tudi ona ne sme dvomiti o poštenih namenih narodne stranke, naj se je v zadnji čas pisalo karkoli, se sme pričakovati, da katoliška narodna stranka stori vse, da se odpravijo pomisleki narodne stranke. Glede prvega pomisleka na-

stopila je katoliška narodna stranka s hvalevredno ponudbo, — glede drugega se morda uvaži moj nasvet, ali se pa prinese kak boljši.

Narodna stranka je na zaupnem shodu dne 29. novembra 1894 tožila, da je nasprotna stranka zapustila narodni program in si ustvarila drugi program, kateri daje „potuho popustljivosti in brezbriznosti ti v narodnih vprašanjih“. To prepričanje se je narodni stranki vsililo po tedanjih razmerah, — zahtevati od katoliško narodne stranke, da bi to priznala, nam ne prihaja na misel. Danes pa katoliško narodna stranka nastopa tako, da se njene narodno politične težnje skladajo s temi težnjami narodne stranke; saj katoliško narodna stranka ali vsaj njej blizu stoječa glasila narodni stranki celo pripisujejo krivdo, — to pa morda le iz pozabljenosti, — da se ne nabijajo samoslovenski ulični napisi v Ljubljani. Glede na vse to ni vzroka, da bi narodna stranka odklanjala zblizanje s katoliško narodno. Kakšno pa naj bode to zblizanje? Jaz sem vedno mislil, da se za sedaj in osobito za letošnje zasedanje deželnega zbora ne dá več doseči, kakor zblizanje obeh klubov, da pa naj za sedaj dva kluba ostaneta. Dva kluba sta tudi jednostavna konsekvence dveh strank. Povsod je tako, da ima vsaka stranka svoj klub, in kako naj bi bilo pri nas drugače. Kdor misli na jeden klub, mora misliti tudi na jedno samo stranko, da pa to, vsaj sedaj, na Kranjskem ni mogoče, mi gotovo pritrdi vsakdo. Jaz toraj računam z dvema strankama in tu me vodi misel, da je mej obema strankama treba premnogo poravnati in izravnati, preden je misliti na tesnejšo zvezo t. j. združenje v jeden klub. Toda katoliško narodna stranka odločno želi skupen klub in ponuja v klubu predsedstvo narodni stranki, da javnost prepriča, da noče porabljaliti svoje numerične večine v klubu.

Če bodo izvenkranjska glasila izvedela o tej ponudbi katoliško narodne stranke, se bojim, da poberejo še debelejši kamen, da ga vržejo na narodno stranko, zakaj se še pomišlja vstopiti v skupni klub. V tem oziru prosimo nekoliko potrpljenja. Politika se sploh ne dela s srcem, ampak z razumom, — in tisti, ki želimo in hočemo trajno spravo, si ogledujemo razmere v deželi in se povprašujemo po pogojih trajne sprave.

Po mojem mnenju bi bil pogoj združenju v jeden klub spojenje obeh strank v jedno, to bi dajalo skupnemu klubu trajnost. Naj se mi ne ugovarja, da smo na Dunaji združeni v jeden klub, če prav pripadamo različnim strankam. Na to odgovorjam, da to itak stavi našo solidarnost v nevarnost, — pomisliti je pa tudi, da se na Dunaju rešujejo druga vprašanja, po večjem taka, v katerih smo tudi doma jedini. Tam ni tiste borbe za veljavo in za vsakdanji kruh, kakor se to vrši v deželi mej pristaši strank, — in ta borba bode tako dolgo trajala, dokler bomo imeli v deželi dve stranki. Če se hoče toraj doseči stalnost v slovenskih političnih razmerah na Kranjskem in odstraniti kvarni boj, mora se težiti po tem, da postanemo jedna stranka. Ker pa to sedaj in najbrže še dolgo ni mogoče, tudi skupen klub ni mogoč. To je dosledno pravilo, — vendar ima vsako pravilo tudi izjemo, in morda je mogoča taka izjema na Kranjskem. Poglejmo si imeni strank. Narodni moment je obema skupen, katolištvo naglašajo posebej samo jedna stranka. Če se katoliško narodni stranki prepusti, da v posebni meri goji katolištvo, da se pa stranki združita v vsem, kar se umeva pod narodnostjo, — narodno-politična, narodno-kulturalna

vprašanja gmotna povzdiga naroda itd., — tedaj imamo lahko dve stranki in vendar jeden klub. Če se stvar tako razloči si dovoljujem na nekoliko pogojev za tak klub kazati in se mi zdi to tembolj potrebno, ker dosedaj se od te strani ni razmotrilo to vprašanje ne doma in ne zunaj. — Popravim ravno kar rečeno v tem smislu, da mi je mej pisanjem prišel v roke „Slovenski Narod“ z dopisom „Iz idrijskega okraja“, v katerem nahajam nekoliko pogojev spravi. Naj mi dopisnik ne zameri, da bodem deloma že njegove misli tu ponavljal.

Jedinstven klub brez dvojbe ne more biti stalen, če se v njem nahajajo členi, kateri pripadajo različnim strankam, ki hočejo delovati v prilog svoji stranki in na kvar drugi tudi v takih stvareh, katere so klubu skupne. To bi se pa tudi ne smelo dopustiti pristašem obeh strank na deželi. Tu se mi je dotakniti najprej rane na narodnem telesu na Kranjskem, katere izvenkranjski Slovenci ali ne poznajo, ali ne uvažujejo. Boj na gospodarskem polju vrši se na Kranjskem v najzopernejših oblikah. Tipična nam je v tem oziru Notranjska. Tu je imela narodna stranka največjo zaslombo, tu je primerno mnogo narodnega razumnosti. Da le to razorožijo, ustanovile so se v istih trgih, oz. roma vaseh poleg narodnih, še katoliško-narodne posojilnice. Da se narodno trgovstvo ukroti, osnovala so se in se enujejo konsumna društva. Konsumna društva s takim namenom niso na svojem mestu so pa tudi za našo narodno bodočnost nevarna; obdržati se po mojem mnenju ne bodo mogla, to pa utegnejo doseči, da izpodrinejo domače trgovstvo, in ko sama preminejo, našel se bo de Lah, če ne celo žid, kateri bo začel namesto uničenega domačina in premunlega konsumnega društva trgovati. Druga posojilnice v istih trgih in vaseh, poleg že obstoječih se obsojajo same po sebi in so naravnost v gospodarskem oziru nevarne. Naj ne izpeljujem podrobneje teh vprašanj, da se ne bode mislilo, da rekrminujem. Ti zadržki sprave se morajo odstraniti oziroma delovanje v ti smeri ustaviti. Tako delovanje, če se nadaljuje, bi povzročalo vedai nemir in bi pogubno uplivalo na solidarno postopanje združenih poslancev. Dalje, pristaši strank, jedne kakor druge, morali bi se odpovedati temu, da poznašujejo drugo stranko na korist svoji, — v skupnih stvareh bi ravno ne smelo biti nikakega strankarstva, in poslanci pri svojih nastopih pred volilci bi se morali osobito čuvati, da ne delajo zdražbe v tem oziru. Politika v cerkvi — koliko se je v tem oziru grešilo! — mora prenehati. V cerkvi naj marveč katoliško-narodna stranka goji katoliški del svojega programa. Pri volitvah v vsakoršne zastope morale bi izginiti stranke in morale bi se uvaževati v javnem življenju zmožnost in delavnost, ne pa strankarska korist, — kakor se je točno izreklo v resoluciji na postojinskem shodu. — Kar pa je največje važnosti, sedaj bi se že morale stranke zavezati, da hočeje odslej sporazumno postavljati kandidate in jih voliti osobito v deželni in državni zbor. Če se to ne dogovori, bode razdor mej volilci permanenten in tem intenzivnejši, čem bliže bi bile volitve, — in kako si je pod takimi razmerami mogoče misliti trajen skupen klub? — Ob kratkem rečeno, v stvareh, katere bi si postavil klub v svoj program, prenehati bi morali stranki in nastati morala bi samo jedna stranka. Tako si tudi mislijo stvar izvenkranjski Slovenci, kateri, kakor je celo naravno, presojojo kranjske razmere po svojih. Oni, čeravno večkrat različnega mišljenja, vendar nastopajo solidarno na zvonaj in ne umejo, zakaj bi tako ne moglo biti tudi na Kranjskem.

Omenil sem samo nekaterih stvari, ki bi se morale kar čez noč spremeniti, se kar odpraviti, da bi bilo upati, da se oživotvori skupen klub, kateri bi zajedno imel v sebi poroštvo trajnosti. Če se to vse zgodi, ne dvomim, — in to tudi izhaja iz vseh dosedanjih izjav na narodni strani iz vsakega jedne, — da narodna stranka z obema rokama seže po skupnem klubu. Žali Bog, sem pa ravno tako prepričan, da katoliška narodna stranka, oziroma njeni voditelji nikakor ne morejo jamčiti za našete pogoje trajnemu jedinstvenemu klubu. — Če bi se pa tak klub snoval samo za kratko dobo, tako rekoč zaradi lepšega ponašanja na zvonaj, je bolje, da delo pustimo in ne slepimo sebe in drugih. Mnogo se pa da za sedaj doseči s zbližanjem obeh klubov in da je mogoče in potrebno, pri tem ostanem. Dr. Ferjančič, državni poslanec.

V Ljubljani, 17. januarja 1898.

Deželni zbor kranjski.

(II. seja dne 18. januarja)

(Konec.)

Posl. pl. Langer je poročal o pospeševanju vinogradarstva na Kranjskem. Trtna už se je razširila v minulem letu v nekaterih krajih. Zdaj je na Kranjskem okuženih 58 občin, po obsegu 8374 '92 ha ali 77.2%, a od teh je 3000 ha popolnoma uničenih. S podporami in posojili se je omogočilo, da so se ljudje oprijeli prenovljenja vinogradov. Novi nasadi merijo 181.638 štirijaških metrov, trtnice 26 963 štirijaških metrov. Dež. trtnica v Ljubljani je nacepila 80.150 komadov, v trtnico pa se je vložilo 73.500 komadov, a izkazalo se je, da podnebje v Ljubljani ni posebno ugodno, in da bi kazalo trtnico premestiti v obližje Krške. Iz trtnice se je oddalo 3250 cepljenk po 8 gold., 6150 po 4 gld. in 769 cepljenk zastonj. Deželni matičnjak se ni lani nič razširil, pač pa se bo prihodnje leto. Stroški za matičnjak in za trtnico so znašali 3177 gold. 77 kr. Potrebščina za prihodnje leto znaša 200 gld., pokritje isto toliko. L. 1896. se je izplačalo 59 vinogradnikom 750 gld., leta 1897. pa 57 vinogradnikom 600 gld. Polovico je dala država, polovico dežela. Posojil se je dalo 1896. leta 285 vinogradnikom 45.424 gld., 1897. leta pa 337 vinogradnikom 55.550 gld. Polovico je dala država, polovico dežela. Poročevalec je pojasnil vse razmere, nasvetoval resolucijo, s katero se vlada pozivlja, naj se predručita zakona z dne 3. oktobra 1891. drž. zak. št. 105 in z dne 28. marca 1892. drž. zak. št. 61 glede dovoljevanja državnih brezobrestnih posojil in predlagal, naj se poročilo odobri, naj dovoli iz dež. zaklada: 1. za deželno trtnico pri deželnih prisilni delalci 2000 gld. 2. za deželni trtni matičnjak na Codellijevem svetu 549 gold. 20 kr., 3. za vinarskega potovalnega učitelja 1450 gld., 4. za denarne podpore km-tijskim podružnicam in občinam za vzorne vinograde 1000 gold., 5. za brezobrestna posojila posameznim vinogradarjem do najvišjega zneska 200 gld., če ces. kr. vlada dovoli jednaki znesek 18 726 gld., skupaj 23.725 gld. 20 kr., in naj se dež. odbor pooblasti, v namen podelitve brezobrestnih posojil za obnovenje vinogradov najeti ne čez 4 1/2% obrestujoče se posojilo v najvišjem znesku 10 000 gld., čigar obresti je pokrivati iz dohodkov deželnokulturnega zaklada.

Posl. Schweiger je izrekel željo, naj vlada skuša ugoditi nasvetovani resoluciji in pojasnjuje razmere vinogradnikov in silne stroške obnovenja vinogradov, prosil, naj vlada dovoljuje kar mogoče znatne podpore, dežela pa naj tudi stori kar jej je mogoče, zlasti naj izda poljudno in ceneno knjižico o umnem kletarstvu.

Posl. Povše je pojasnil, da je bil uspeh cepljenja v lanskem letu sploh nengoden, ne samo v ljubljanski dež. trtnici, ampak tudi v vinorodnih krajih to pa vsled nengodnega vremena. Govornik je dalje toplo priporočal, naj dovoljuje država za podpore in posojila vinogradnikom večje svote kakor doslej.

Posl. Pfeifer je predlagal, naj se za brezobrestna posojila iz deželnokulturnega zaklada preliminarirani znesek 18.000 gld. zviša za 10.000 gld.

Posl. Schweiger je prosil, naj se dovoljena posojila čim prej izplačujejo.

Posl. Povše se je izrekel proti Pfeiferjevemu predlogu, ker deželno-kulturni zavod nima dohodkov, da bi zmogel nasvetovano zvišanje, in je predlagal, naj se predlog odstopi finančnemu odseku, zlasti ker bi se denar itak ne mogel porabiti, saj da dežela le polovico tega, kar da država, slednja pa je določila razmeroma malo svoto v ta namen. Govornik je opozarjal, da je vlada za Kranjsko določeni kredit lani drugam porabila in vprašal dež. predsednika, če je mogoče, da bi se za državna posojila določeni znesek povišal; ker je deželni zbor že danes rešil to zadevo, je gotovo, da dobe prisilci dovoljena jim posojila že meseca februarja. Končno je pozdravil govornik sklep, da se omeji izdelovanje petijota, in izdelovalce imenoval brezvestne manipulantne in naglašal, da knjiga, kakor jo želi Schweiger, bodi navodilo za pošteno kletarstvo.

Dež. predsednik baron Hein je zagotavljal, da je vlada že doslej, kar možno, liberalno tolmačila zakona o podpori vinogradnikov in torej ustrezala zahtevi nasvetovane resolucije, oziraje se seveda na dovoljena sredstva. Ako se zviša državni kredit,

bo morala tudi dežela globoko poseči v žep. Ljudstvo se je začelo zavzemati za obnovenje vinogradov. Pred leti je morala vlada ljudem posojila uprav vsiljevati, a zdaj je dežela določila za posojila 28.090 gld., država pa isto toliko. Za prihodnje leto ni upanja, da bi država zvišala določeni kredit, pač pa hoče vlada l. 1899 več orol obsežajočo veliko trtnico ustanoviti, katera bo deželo preskrbovala z vsemi potrebnimi cepljenkami.

Posl. Povše je z ozirom na Pfeiferjev nasvet stavil posredovalni predlog, naj vlada v proračun za l. 1899 postavi vsaj svoto 50 000 gld. za dovoljevanje brezobrestnih posojil, finančni odsek pa naj stavi svoje predloge, kolika svota naj se za l. 1899 določi iz dež. sredstev, da bo mogla tudi dežela dajati tolika posojila kakor država.

Poročevalec posl. pl. Langer je obširnejše reflektiral na izvajanja predgovornikov in se izrekel za nasvetovane resolucije, na kar je zbornica vzprejela odsekovne predloge in resolucije, kakor tudi resolucije poslancev Schweigerja in Pfeiferja.

Posl. Višnikar je poročal o računskem sklepu učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1896. Dohodki so znašali 35.760 gld. 32 1/2 kr., izdatki 32.951 gld. 94 kr. Skupna imovina je konec 1896. l. znašala 33 020 gld. Poročevalec je predlagal, naj se računski sklep odobri. — Sprejeto.

Posl. Višnikar je poročal o računskem sklepu normalno-šolskega zaklada za l. 1896. Dohodki so znašali 399.230 gld. 62 kr. (vštevši prispevek iz dež. zaklada v znesku 178.045 gld. 86 1/2 kr., kateri znesek je bil za 11.834 gld. 13 1/2 kr. manj, kakor je bilo preračunjeno), izdatki pa isto toliki. Skupna imovina je znašala konec 1896. l. 91.600 gld. Poročevalec je predlagal, naj se računski sklep odobri. — Sprejeto.

Ostale točke so se odstavile z dnevnega reda in se rešijo v prihodnji seji, katera bo v petek, 21. t. m.

V Ljubljani, 19. januarja.

V štajerskem deželnem zboru slovenska beseda — ta strašna vest vznemirja sedaj vse nemške časopise. „Predrznost“ dr. Dečka se zdi splošno tolika, da je nemški žurnalisti ne morejo dovolj robato označiti. „Grazer Tagblatt“ obžaluje, da deželni glavar grof Attems ni takoj odtegnil besede dr. Dečku, ko je začel govoriti „in der Perwakensprache“ ter napada glavarja, češ, da je bojazljivec, ker se je tresel pred jezo vlade; isti časopis pa naravnost pozivlja večino, naj v bodoče sama siloma zabrani Slovencem govoriti v slovenščini, češ na Štajerskem še ni jezikovnih naredb in jih ne bo, kajti vlada ve, da bi bil sicer vihar še neprimerno večji kakor je na Češkem. Nemcem je torej jedini argument proti drugemu deželnemu jeziku — nasilstvo!

Češki deželni zbor. Nemci so s izjavo grofa Coudenhoveja jako nezadovoljni. Da povdarja vlada enakopravnost obeh jezikov, da ne obljublja odstraniti naredb takoj, nego da hoče celo srednje šole utrkvizirati v ta namen, da se tudi nemški srednješolci nauče češčine toliko, da bodo zmožni v državnih službah poslovati v obeh jezikih, to jih dela razkačene. Nemški deželni poslanci hočeje zapustiti deželni zbor, odločili se pa še niso kdaj. Nekateri so hoteli v češkem deželnem zboru ponoviti obstrukcijo, a večina je za abstinenco. Najbrž se odstranijo Nemci po predlogu poslanca Schlesingerja, ki bo zahteval, naj se naredb takoj prekličejo.

Novi nemiri v Pragi. Nemška burševska društva so izzvala nove nemire v Pragi. Poslala so namreč ministerskemu predsedniku Gautschu strastno brzojavko, v kateri so povdarjali upravičenost obznanja svojih „barve nosečih“ društev, se pritoževali (z napadi na Čehe) proti mestnim organom, ki jim branijo hoditi po mestu z nemškimi trobojnici ter izjavljali, da zapuste nemško vsučilišče, ako jih vlada ne brani. Naslednjega dne so lazile čete nemških buršev izzivalno po Pragi, se pozdravljale z „All heil!“ — dokler ni dobil neki vročerkvni Germanček nekaj zaslužnih batin. Posl. Wolf je ta dogodek takoj naznanil svojim kolegom, ki so drli vsi iz zbornice na ulico. Ondi se je zbralo že mnogo naroda, ki je kričal, grozil in tudi nekaj okenj pobil. Vojaštvo je napravilo takoj zopet red.

Anglija in Kitajska. Angleški poslanik je sporočil kitajski vladi, da je Anglija pripravljena posoditi Kitajski 12 milijonov funtov šterlingov za 50 let po 4%. Pogoji za posojilo, katero porabi

Kitajska zato, da poplača Japonski vojno odškodnino, so otvoritev treh luk Talienvan, Liangin in Nan-Ning; razen tega se ne sme prepustiti noben del Yang Te.-Kiangske doline kakšni drugi oblasti; končno se dovoli, da se birmaniška železnica nadaljuje skozi Yunan. Kitajska je s temi pogoji zadovoljna, toda Francija in Rusija že ugovarjata, češ da bi bil upliv Anglije prevelik.

Iz občinskega sveta ljubljanskega.

V Ljubljani, 18. januarja.

Seji, katere se je udeležilo 22 obč. svetnikov, je predsedoval župan Hribar. Overovateljema zapisnika sta bila imenovana podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški in obč. svet. Zabukovec.

Župan Hribar je naznanil, da sta mu došli uradni obvestili, da se cesar zahvaljuje obč. svetu za čestitke, izrečene povodom novega leta in za izraz udanosti povodom slovesne otvoritve mestne elektrarne.

Dalje je župan Hribar naznanil, da mu je došla papeževa zahvala za čestitke, izrečene papežu o šestdesetletnici njegovega mašništva in prečital dopis dež. predsedništva, s katerim se naznanja, da osrednja vlada za sedaj ne more ustreči želji obč. sveta, naj se rok za vračevanje državnih brezobrestnih ponaredžčin podaljša, da pa se morda v poznejšem času ponudi prilika, to storiti.

Župan je potem opozarjal na naznanilo oficijoznega „Fremdenblatta“ glede osušenja ljubljanskega barja in povdarja veliko važnost osušenja prosil dovoljenja, da sme ministrskemu predsedniku in poljedelskemu ministru za hitro rešitev te zadeve sporočiti z hvalo obč. sveta. — Sprejeto.

Končno je župan naznanil, da je tiskar in trgovec Dragotin Hribar v Celju poklonil mestu jeden izvod v njegovi zalogi izišle slike škofa Slomška in prosil dovoljenja, da mu izreče za to zahvalo obč. sveta. — Sprejeto.

Po prečitani in odobrenji zapisnika zadnje seje poročal je podžupan dr. vitez Bleiweis-Trsteniški v imeni policijskega oddelka o prošnji izvoščakov za premembo § 10. prevoznškega reda. Izvoščaki zahtevajo, naj se skróti čas, kateri morajo biti vsaj neki vozovi na posamičnih stajališčih, zlasti zahtevajo, naj se jim to ugodí za postajališče na Mestnem trgu in na Kongresnem trgu. Sedanji prevoznški red določa, da mora vsaj 6 vozov biti od 6. ure zjutraj do 9. ure zvečer na dotičnih mestih. Izvoščaki ugovarjajo, da ima živina premalo počitka, ako mora 15 ur biti uprežena in da že več ni dobiti hlapcev ter zahtevajo, naj se čas, kateri morajo biti v Zvezdi in na Mestnem trgu omeji tako, da bodo morali stati poleti od 6. ure zjutraj do 8. ure zvečer na dotičnih mestih, pozimi pa od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Poročevalec je pojasnil, da magistrat nikdar ni zahteval, da bi morali vsi določeni izvoščaki biti rečeni čas na svojih mestih, ampak je odredil, da morajo biti vsaj štirje, kar je gotovo v največjem interesu obč. sveta. Izvoščaki se lahko menjavajo, ker jih je vseh skupaj 74. Poročevalec je predlagal, naj se prošnja izvoščakov odkloni, magistrat pa naj se pooblasti, da sme skróti število izvoščakov, kateri morajo določeni čas stati v Zvezdi in na Mestnem trgu, v kolikor to dopuščajo prometne razmere.

Obč. svet. Turk je priporočal, naj se ugodí prošnji izvoščakov, na kar je poročevalec dr. vitez Bleiweis-Trsteniški pripomnil, da je z odsekovim predlogom že dovolj ustrezno želji izvoščakov, ker je magistrat pooblaščen, da lahko skróti število vozov na dva, a zadruga bode lahko dosegla, da se bodo izvoščaki menjavali.

Obč. svet. je odklonil predlog obč. svet. Turka in vzprjel predlog odsekov.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 19. januarja.

— (Besede in dejanja.) V včerajšnji seji deželnega zbora govorilo se je mnogo o pospeševanju vinogradarstva. Klerikalni poslanci so se oglašali kar po vrsti in se zavzemali za koristi kranjskih vinogradnikov. Oglasil se je župnik Schweiger, oglasil se je Viljem Pfeifer — čigar predlog si moramo dobro zapomniti — in oglasil se je tudi dež. odbornik Povše. Ta je mej drugim rekel, da pozdravlja z veseljem vladino namero, omejiti ali odpraviti izdelovanje umetnih vin, mej katera spada tudi petijot, ter priznal, da je izdelovanje in razpečevanje petijota na veliko škodo poštenemu slovenskemu vinogradniku in poštenemu pridelku naših goric. Mi se popolnoma strinjamo z besedami gosp. Povšeta in tudi s tem, kar je povedal župnik Schweiger, a dovoljeno nam bode konstatovati jedno: Dočim imajo klerikalni poslanci toliko sladkih besed za vinogradnike, ustanavlja klerikalna stranka po deželi čedalje več konsumnih društev, v katerih toči največ na Tirolskem kupljeno brozgo mesto narav-

nega vina in oškoduje tako pošteno ime domačega pridelka in ubogega vinogradnika. Gospodje Povše, Schweiger in Pfeifer: Čas bi bil, da bi z Vašimi besedami soglašala dejanja Vaše stranke!

— (Repertoar slovenskega gledališča.) V petek, dne 21. t. m., predstavljala se bode drugič izborna ruska veseloigra „Tretja hči“, katera je pri premjeri dosegla največji uspeh in katera je brez voma jedna najizbornejših veseliger našega repertoarja. V nedeljo se bode na korist režiserja in igralca g. Inemanna predstavljala ljudska igra „Čarovnica pri jezeru“.

— (Slovensko gledališče.) Prvič v letošnji sezoni se je pel sinoči Verdijev „Ernani“; sploh prvič pa na način nemških gledališč v treh dejanjih. Radi te okrajšave smo čuli različne glasove; nekateri so zadovoljni, češ, opera je sicer predolga ter nima zadnje dejanje nobene posebne muzikalčne vrednosti; drugi menijo, naj se poje v bodoče vsa opera, kakor jo je napisal Verdi, češ oni, katerim se zdi IV. dejanje odveč, itak lahko zapusté gledališče že po III. dejanju; tretji pa so skrajšavo odklanjali, češ, dejanje ostane tako nerazrešeno in Ernanijev rog se sploh ne oglasi. Sicer pa se je pela opera prav dovršeno; občinstvo s priznanjem ni štedilo ter je gđ. Ševčikovo, g. Rasikoviča, g. Nollija in g. Fedyczkovega na odprti sceni in koncem vsakega dejanja odlikovalo z burnim ploskanjem. Vseh omenjenih solistov umetniško izvajanje smo ocenili že lani; zadošča torej, ako konstatujemo, da so se vzdržali vsi na isti stopinji. Tudi zbora sta bila prav dobra ter sta prišla zlasti veliki ensemble v II. dejanju in krasni finale v III. dejanju do popolne veljave.

— (Telovadnega društva „Sokol“ v Ljubljani) izvanredni občni zbor bo v soboto, dne 22. januarja t. l. na galeriji telovadnice v „Narodnem domu“. Dnevni red: Dopolnilna volitev v odbor. Začetek t. čas ob polu 9. uri zvečer.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: V Špitalskih ulicah se je začelo izravnavanje ceste. Dela kažejo, da ta cesta ne bo nič boljša od drugih. Špitalske ulice postanejo v kratkem najlepše. Tu bodo najlepše prodajalne, tu bode velikanski promet a cesta bo makadamizirana in torej slaba. Morda se da še ukreniti, da se zgradi pošta a cestna podlaga in da se ulica n. pr. asfaltira ali pa da se poskusi tlakovanje s porfirjem, katero ima župan Hribar itak v mislih za celo mesto.

— (Iz Škofeljoke) se nam piše: V dopisu iz Škofeljoke z dne 14. t. m. se Vam je poročalo, da je davčno nadzorništvo v Kranju doposlalo županstvu v nemškem jeziku spisane stanarinske plačilne naloge, da jih dostavijo strankam. Dan poprej, ko je natisnjen ta dopis, dne 13. t. m., dobila so županstva uradni dopis, kateri jim je naročil, naj te naloge, ki so se v sled pomote napravili v nemškem jeziku, od strank pobero in vrnejo davčnemu nadzorništvu, da jih izpolni v slovenskem jeziku. Ni torej dvoma, da se je zgodila manipulacijska pomota, katero pa je prizadeti urad sam popravil.

— (Mojstri kranjskega mesta) prireda v soboto, dne 22. januarja t. l., v hotelu „Nova Pošta“ v Kranju zabavni večer s plesom. Začetek ob 8 uri zvečer. Vstopnina za gospode 30 kr., dame proste. Prebitek te veselice namenjen je ubožnim mojem in vdovam.

— (V Črnomlju) se je osnovalo „Slovensko bralno društvo obrtne zadruga“. Pri občnem zboru dne 16. t. m. so bili izvoljeni sledeči: Schüller Rud., predsednik; Leitgeb Vinko, podpredsednik; Pollak Vincenc, tajnik; Francič Davorin, blagajnik; Lozar Franc, knjižničar; Müller Karol st. in Spreitzer Ant., odbornika; Fabjan Alojzij in Schweiger Jožef, namestnika.

— (Iz štajerskega deželnega zbora) Pri seji deželnega zbora štajerskega dne 18. t. m. stavili so dr. Ivan Dečko in drugovi naslednjo interpelacijo: „Mitničar na državni cesti v Drešnji vasi pri Celju predložil je pristojnemu finančnemu uradu neko poročilo v slovenskem jeziku. Kmalu potem dobi uradni dopis sledeče vsebine: Z. 3878. Anden P. T. Mautner in Dreschendorf. Im Sinne des Auftrages der löblichen k. k. Finanz-Bezirks-Direction Merburg vom 16. November 1897, Z. 21.120 wird Ihnen bedeutet, dass Zuschriften in deutscher Sprache aufzunehmen sind. K. k. Finanzwach-Controls Bezirksleitung Cilli, am 24. November 1897.“

— Ker je mitničar prinesitelju opomnil, da nemški ne zna, da mu toraj pri najboljši volji ni mogoče tej zahtevi vstreči, dobi za odgovor, da pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru nikdo slovenski ne zna. To postopanje finančnega urada, ki ima poslovati izjemni neznatne izjeme samo za slovensko prebivalstvo, vzbudilo je na Spodnjem Štajerskem splošno razburjenje in veliko nevoljo. Zaradi tega si us-

jamo podpisani staviti sledeče vprašanje: Ali si Njega ekscelenc gospod c. kr. namestnik hoče dati o tem dogodku poročati in potrebno ukreniti, da se prepreči v bodoče tako kršenje jezikovne ravnopravnosti? Ali hoče visoka vlada skrbeti, da se nastavi pri finančnem ravnateljstvu v Mariboru samo taki uradniki, ki so zmožni obeh v deželi navadnih jozikov. V Gradcu, dne 17. januarja 1898. Dr. Ivan Dečko, dr. Jos. Serbec, Vošnjak, J. Žičkar, Mih. Lendovšek, Robič, dr. Rosina, dr. Jurtela.“ Ker je interpelacija stavljena v sloventkem jeziku, začeli so nemški kulturonošci besneti kakor pijani capini in žganjarji. Posebno se je odlikoval slabo vzgojo vojniški Moritček Stallner in pa Walz, kateri je razbijal po mizi, kakor da bi bil v državnem zboru. No, gospodje Nemci bodo se že morali navaditi na slovensko besedo; njihovo rohnenje ne bo nikogar preplašilo ter bo doseglo ravno nasprotni uspeh, namreč da bodo slovenski poslanci govorili vedno tudi slovenski.

— (Tržaškemu namestniku grofu Goëssu) poklonili so se v ponedeljek vsi slovenski deželni poslanci tržaški in načelnštva nekaterih slovenskih društev. Namestnik grof Goëss je poslancem rekel, da bo slovenskemu ljudstvu vsikdar kazal isto dobrohotnost, kakor drugim, ter da bo vsikdar nastopil proti vsaki krivici. Tako je doslej govoril še vsak javni funkcionar, ker drugače niti ne more, a delovali so vsi navadno ravno nasprotno.

— („Delavsko podporno društvo v Trstu“) priredi v soboto, dne 29. januarja t. l. v gledališču „Politeama Rossetti“, velik ples. Vstopnina za osebo 1 krono. Lože I. vrste 4 gld. — II. vrste 2 gld. Začetek plesa ob 8. uri zvečer in traja do 4. ure zjutraj.

— (Razpisane službe) V področji finančnega ravnateljstva v Ljubljani tri mesta davčnih oficijalov, eventualno davčnih kontrolorskih mest v X. čin. razredu z obvezo jamščine v znesku plače. Prošnje do dne 5. februarja predsedstvu fin. ravnateljstva v Ljubljani.

* (Negalanten učenjak) je vseučilišni profesor in slavni kirurg dr. Albert t. „W. Allg. Ztg.“ poroča, da je pred kratkim spodil iz svoje učne dvorane gospodično, ki je hotela poslušati njegova predavanja. Znano je, da je dr. Albert velik nasprotnik ženskih vseučiliških študij ter je v tem smislu izdal strastno pisano brošuro.

* (Trojanske razvaline) je podaril doseđanji njihov posestnik, angleški milijonar Frank Calvert cesarskemu osmanskemu muzeju za starine v Carigradu. Calvert je začel z drom Schliemannom že l. 1863 iskati Trojo, a šele l. 1870 je kupil vas Hissarlik, kjer sta našla tudi trojanske razvaline.

* (Ženske v moški opravi.) Pariski listi poročajo, da je dobilo v Parizu 10 dam privoljenje, da smejo javno nositi moško obleko. M-j temi damami je slavna parška umetnica, neka slikarica, voditeljica velike tiskarne i. dr. Pesrečilo se jim je uveriti policijskega načelnika, da jih ženska obleka ovira, da so takorekoč primorane zamenjati jo z moško. — O ženska emancipacija!

* (Devet dni po poroki izginila) je v Londonu lepa, mlada soproga, katere ni mogoče nikjer najti. Preživela je prvih devet dni svojega zakona v najlepšem sporazumljenju ter z nežno ljubeznijo skrbela za svoje pastorko. Deseti dan pa se je smeje poslovila od moža in otrok, češ, da pojde svojo mater in sestro obiskat, in od takrat je ni bilo več nazaj. Mož je v sled strašne negotovosti že ves iz uma.

Darila:

Uredništvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Na slavnostnem večeru v čast promocije doktorjem prava g. Ivana Hribarja, sinu ljubljanskega župana zbrani in sicer: velečenjeni g. župan ljubljanski I. Hribar s soprogo, velezaslužni g. vseučiliški prof. dr. Gregor Krek, Čehi in Slovenci, pošiljajo prekornisti družbi sv. Cirila in Metoda svoto 35 kron 10 vin. Bodi najnovejšemu doktorju iskrena hvala izrečena, istakto vsem drugim, ki so v dar pripomogli. — G. Ed. Bohinc v Mokronogu 7 kron 6 vin., nabrane mej mokronoški rodoljubi. — Rodoljub v Gradcu 3 krone, nabrane v Kavbetovi gostilni za „črepinje ubite čaše“. — Skupaj 45 kron 16 vin. — Živel rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 19. januarja. Iz krogov, kateri so v tesni zvezi z ministerstvom, se poroča, da namerava vlada sklicati državni zbor koj prve dni meseca marca, ne glede na to, če se posreči v češkem dež. zboru začeta pravna akcija, ali če se ne posreči. Predno se skliče drž. zbor, izda vlada v smislu svoje izjave v

težkem dež. zboru urejene nove jezikovne naredbe. Ako se izkaže, da državni zbor ne more funkcionirati, ga vlada nemudoma razpusti in razpiše nove volitve.

Praga 19. januarja. Dež. zbor nima danes seje. Nemški deželni poslanci so imeli danes sejo, v kateri so se posvetovali o korakih, katere naj store. Znani posl. Strache javlja, da je velika večina nemških nacionalcev za takojšnje abstinenco, drugi poslanci pa so za to, naj Nemci ostanejo v dež. zboru vsaj še toliko časa, da se odloči usoda Schlesingerjevega predloga, ki zahteva, naj se razveljavijo jezikovne naredbe.

Praga 19. januarja. Mesto je mirno. Na Vaclavskem namesti stoji vojaštvo, po ulicah hodijo vojaške patrulje z nataknenimi bajoneti. Češki listi rote občinstvo, naj bode mirno in naj se ne da provocirati, „Politik“ opozarja posebno, da so nemški burši nahujskani na provokacije, in prosi občinstvo, naj se za te zapeljane mladeniče ne meni.

Praga 19. januarja. „Narodni Listy“ javljajo, da je bil minolo noč na Vaclavskem namesti neki nemški provokater s pristnoger-manskim imenom Svakoš napaden in ranjen, in da je policija razgnala napadalce ter nekatere izmed njih aretovala.

Kolonija 19. januarja. „Kölnische Zeitung“ se izreka proti kandidaturi grškega princa Jurija za mesto kretskega guvernerja. Čudeč se, da je Rusija izprožila to kandidato, zagotavlja, da je popolnoma izključeno, da bi tej kandidaturi pritrdile velesile in sosebno sultan, ker bi se z njo samo ščuvali kretski ustaši in bi tudi na Grškem moglo zopet nastati nevarno gibanje. Velesile morajo to kandidato toliko bolj perhorezirati, ker se na Bolgarskem in v Macedoniji javlja neko sumljivo „panslavistično“ gibanje, ki zamore postati jako nevarno.

Pariz 19. januarja. Vojni minister Billot je včersj posredovanjem pravosodnega ministra podal generalnemu prokuratorju obtožnico proti Zoli in uredniku „L' Aurora“ Clémenceau u. Toži ju radi obrekovanja. Ker je generalni prokurator Bernard močno bolan, vodi preiskavo prokuratorjev prvi namestnik. Zola in Clémenceau se zaslišita že jutri. Ob-ravnava pred porotnim sodiščem pa utegne biti že sredi meseca februarja.

Pariz 19. januarja. V Marseillu, v Nantesu, v Bordeauxu, v Grenoblu, v Ron-enu, v Nancyju in drugod se ponavljajo demon-stracije in izgredi proti Židom. Ponekod je moralo intervenirati vojaštvo.

Avstrijska specialiteta. Na želodec bolehalo-jodim ljudem priporočati je porabo pristnega „Moll-vega Seidlitz-praska“, ki je preskušeno domače zdravilo in upliva na želodec krepilno ter pospešilno na prebavljenje in sicer z rastočim uspehom. Škatljica 1 gld. Po poštnem povzetju razpoložljiva za zdravlilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi zahtevati je izrecno MOLL-ov preparat, samamovan s varnostno znamko in s podpisom. Direktna pošiljatev ne pod 2 škatljici. 5 (5-1)

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. januarja: Ivan Toni, mesarjev sin, 1 dan, Sv. Petra cesta št. 54, oslabljenje močij.
Dne 18. januarja: Jožef Leinfellner, pom. uradnik, 36 let, Trnovski pristan št. 8, jetika.
V deželni bolnici:
Dne 10. januarja: France Stergar, delavec, 60 let, jetika.
Dne 11. januarja: Gregor Sever, posestnik, 57 let, otrpnjenje srca. — Pavel Kavčnik, gostac, 78 let, ostarelost.
Dne 12. januarja: Agata Kolman, zasebnica, 70 let, ostarelost.
Dne 13. januarja: Ignacij Koderman, hlapec, 40 let, se je ubil. — Fran Fink, gostac, 51 let, vnetje sapnika. — Katarina Japelj, delavčeva žena, 60 let, črevesni katar.
Dne 15. januarja: Jera Dimnik, zidarjeva žena, 78 let, pljučnica.
Dne 16. januarja: Marija Keržič, čevljarjeva žena, 29 let, kron. Brighthova bolezen.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Januarj	Čas opa-sovanja	Stanje baro-metra v mm.	Tempe-ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm. v 24 urah
18.	9. sveder	751.1	-4.4	sl. jug	megla	
19.	7. sjutraj	751.5	-5.3	sr. jzah.	megla	0.0
	2. popol.	750.9	-4.5	sl. jug	oblačno	

Srednja včerašnja temperatura -4,5°, za 2,1° pod normalom.

Dunajska borza

dne 19. januarja 1898.

Skupni državni dolg v notah	102 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102 . 50 .
Avstrijska zlata renta	121 . 90 .
Avstrijska krona renta 4%	102 . 90 .
Ogerska zlata renta 4%	121 . 15 .
Ogerska krona renta 4%	99 . 30 .
Avstro-ogerske bančne delnice	937 . 50 .
Kreditne delnice	355 . 50 .
London vista	120 . — .
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58 . 85 .
10 mark	11 . 76 .
10 frankov	9 . 53 .
Italijanski bankovci	45 . 40 .
C. kr. cekini	5 . 69 .

Dne 18. januarja 1897.

1% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	162 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189 . 25 .
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	129 . 25 .
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati sast. listi	98 . 50 .
Akcijske anglo-avstr. banke po 200 gld.	161 . — .
Ljubljanske srečke	22 . 75 .
Rudolfove srečke po 10 gld.	26 . — .
Kreditne srečke po 100 gld.	198 . 50 .
Tramway-drž. velj. 170 gld. a. v.	453 . 50 .
Papirnati rubelj	1 . 27 1/2 .

Velefine kanarčke predpevce

razpoložljiva proti povzetju 8—20 mark po pevski zmoglosti. 8 dni na poskušnjo. Tudi praktične pevke in žvrgolilne kletke, prem. na vseh večjih razstavah. Prospekti brezplačno. (111-1) W. Heering, St. Andreasberg (Harz) 427.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1897

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž
Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. sjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solno grad; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago, Lip-sko, Dunaj via Amstetten. — **Praga v Novo mesto in v Kočevje.** Ob 6. uri 15 m. sjutraj mešani vlak. — Ob 12. uri 55 m. popoldne mešani vlak. — Ob 6. uri 30 m. sveder mešani vlak. — **Prihod v Ljubljano.** j. k. **Praga iz Trbiža.** Ob 5. uri 52 m. sjutraj osonni vlak s Dunaja via Amstetten, iz Lipskega, Praga, Francovih varov, Karlo vih varov, Heba, Marijinih varov, Plaznja, Budejevic, Solno grada, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-sensfeste. — Ob 11. uri 20 m. dopoldne osonni vlak s Du-naja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plaznja, Budejevic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend Gasteina, Ljubna, Celovca, Linca, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popolu-dne osonni vlak s Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Cel-ovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. sveder osonni vlak s Dunaja via Amstetten, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — **Praga iz Novega mesta in iz Kočevja.** Ob 8. uri 19 m. sjutraj mešani vlak. — Ob 2. uri 32 m. popoldne mešani vlak. — Ob 8. uri 35 m. sveder mešani vlak. — **Odhod iz Ljubljane d. k. v Kamnik.** Ob 7. uri 23 m. sjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. sveder. — **Prihod v Ljubljano d. k. iz Kamnika.** Ob 6. uri 56 m. sjutraj, ob 11. uri 8 m. dopoldne, ob 6. uri 20 m. sveder. (17-14)

Vrt se odda v zakup.

Za čas od dne 28. januarja 1898 naprej se odda v zakup vrt, kateri se nahaja v varni legi in skorja sredi mesta pri hiši v Ljubljani, Gradišče št. 16. Vrt je prostoran, ima površine za šest vrst gredic, dalje dva sidana, s steklom krita gredičnjaka, zidan cvetličnjak in pa zidan rastlinjak, katera oba mejita na v sredi med njima se nahajajoče stanovanje za vrtnarja, obstoječe iz prtilne sobe in kuhinje, iz pristrešne sobe in pa iz podzemeljske kleti, namenjene za shrambo. V slednji se nahajata dva ognjišča za cvetličnjak oziroma za rastlinjak. V rešenem vrtu se izvršuje vse dolgo vrsto let umetno in trgovinsko vrtnarstvo. Zakupne poudbe izročajo se naj lastniku Dr. Franu Munda, odvetniku v Ljubljani. (118-47)

Gospodična

zeli vstopiti v pouk h kakšni poštni ekspediciji.

Ponudbe pod „poštni pouk“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (108-1)

Drvarji

kateri tudi ogled žgati znajo, dobé za več let službo in dobro plačo.

Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“. (73-2)

Salonska suknja

skoro nova, za vitkega mladečiča 16—18 let, se prav po ceni proda na Dunajski cesti št. 15, II. nadstropje Istotam je na prodaj tudi lakirana miza. (109-1)

Napovedbe (fasije)

za osebno dohodnino in za prihodnino (rentnino) (113-1)

izdeluje in pojavnila o tem daje

Jos. Perhauo, konces. privatna pisarna, Marije Terezije cesta št. 3, v pritličji na levo.

Koncertne citre

fino in elegantno izdelane, iz palisandrovega lesa, s meha-niko, močnega in vendar milega glasu; potem

diskantne citre

(Kiendl-nov model) milega glasu,

so na prodaj po zelo nizki ceni. Več se poizve v gostilni „pri Štefanu“, Fran-čiškanske ulice. (114)

Popotnik

za mešano blago itd., kateri boče čez tri meseca stalno nastavljen, vzprejme se pod jako ugodnimi pogoji. Nastopiti je takoj. — Ponudbe pod naslo-vom: „Zanesljivost“, Celje-Cilli, Štirija. (112-1)

Na Dolenjskem se

dve veliki prodajalnici

popolnoma urejeni za špecerijsko, oziroma mešano blago, na dobrem glasu stoječi, radi preselitve v lastno hišo s 1. marcem 1898. l. oddati. — Pisarna vprašanja vzprejema iz prijaznosti do 1. februarja t. l. pod „št. 100“ upravništvo „Slov. Naroda“. (102-2)

1. ljublj. uradniško konsumno društvo r. z. z. o. p. mora dopolniti

službo prodajalca

z dnem 1. marca t. l. — Prosilci, zmogaj obeh deželnih jezikov, kateri morejo tudi kavecijo polo-žiti, blagovolijo naj svoje prošnje s priloženimi spričali omenjenemu društvu nemudoma doposlali. — Natandna pojasnila izvedo se v društveni pisarni, Krojaške ulice št. 8, I. nadstropje. (93-3)

Na prodaj je

dvonadstropna hiša v Ljubljani

popolnoma na novo predelana in popravljena, sto-ječa sredi mesta s zelo ugodno lego. V hiši nahaja-se že več let stara, renomirana gostilna, katero obrt kupec lahko s 1. majem t. l. prevzame, 6000 do 8000 gld. plačati bi bilo takoj, ostanek kupnine prepusti se kupcu pod zelo ugodnimi pogoji. Pojasnila daje iz prijaznosti upravništvo „Slov. Naroda“. (72-3)

Posojila

od 500 gld. av. velj. naprej kot osonni kredit oskrbuje kulantno in diskretno: **Agentura Budimpešta**, poštni predal 138. (88-5)

Srečke za princa Evgena spomenik.

Žrebanje 11. februarja.

Glavni dobiček:

75.000 kron. (71-4)

Srečke à 50 kr. priporoča J. C. Mayer v Ljubljani.